

Expenserne 23 Rbd. Det er saaledes Exempler, tagne fra de allerførste Præsteskald i Ribe Stift. Det er bekendt, at der i Ribe Stift er overmaade faa Kald, der naae op til disse, og at de tvertimod ved Reguleringen daale meget pludselig ned til smaae Beløb. Jeg vil derfor tage nogle Exempler af de mindre Præsteskald. Saaledes ere for Sognekaldet Idom, der er reguleret til 480 Rbd., Expenserne anførte til 18 Rbd., og ved et endnu ringere Kald, Mans, der er reguleret til 367 Rbd. aarlig Indtægt, ere Expenserne 6 Rbd. Jeg sagde, at der er nogle enkelte Kald, hvor jeg kan adskille Beløbene. Det er Tilfældet for Ringhøbing Amt; der er Bidragene til Hjælpeentekasser adskilte fra de øvrige Expenser, og derved viser sig et Resultat, som man er berettiget til gennemsnitlig at oversføre paa det øvrige Ribe Stift, hvorefter af de angivne Expensers Beløb Entekassernes Bidrag vistnok maae regnes ikke synderlig over Halvdelen, undertiden, ja, jeg kan sige, i de fleste Tilfælde ikke engang til det. Saaledes er ved Sognekaldet Stadil og Thim, der ved Reguleringen er ansat til en aarlig Indtægt af 1,194 Rbd. Beløbet af Landemode-Expenserne beregnet til 21 Rbd. 37  $\frac{1}{2}$ , men deraf udgjør Bidraget til Hjælpe-Entekassen kun 11 Rbd. 30  $\frac{1}{2}$ ; ved Holmsland er Reguleringssummen 1,040 Rbd., Expenserne 19 Rbd. 3  $\frac{1}{2}$  og Bidraget til Hjælpeentekassen 9 Rbd. 5  $\frac{1}{2}$ , og lignende Forhold vise sig ved andre Kald. Ved Nogle ere de meget smaae; saaledes ved Bederø Sognekald, der er angivet at have omtrent 692 Rbd. i Indtægt, der ere Expenserne 8 Rbd. og Bidraget til Hjælpeentekassen er kun angivet til 1 Rbd. 40  $\frac{1}{2}$ . Det er vistnok, at ved de meget smaae Præsteskald kunne ogsaa saadanne smaae Beløb undertiden være sølelige, men jeg troer dog, at, naar man holder sig til den hele Betragtning, at den Pension, som Enkerne have af Kaldet, nu engang er en Geistligheden i det Hele paahvilende Byrde, der ved disse Hjælpeentekasser kun suppleres for det specielle Tilfælde, at der kommer 2 eller flere Enker paa Kaldet, saa kan man ikke sige, at dette Tilfald til fuldkomment at udfylde, hvad der efter den oprindelige Tanke paahviler Præsterne, at de skulle forføre deres Enker ved en Pension,

beregnet til en vis Dvotadeel af Kaldets Indtægter, kan betragtes som særdeles byrdefuld. Det viser sig ogsaa paa samme Maade omtrent i Viborg Stift. At der i Aarhus Stift, hvor man har villet opsamle et Fond, er udredet et større Beløb, er sandt, og dette Beløb vil i Tidens Løb, naar der kommer flere Enker til, der ere berettigede til at have Hjælp af Kassen, — thi Kassen er nylig oprettet, — sandsynligvis medgaae til de aarlige Udgifter og ikke give Noget til Accumulation, medmindre allerede i Mellemtiden den accumulerede Sum skulde være bleven saa stor, at den i en fjernere Fremtid kunde afholde en Deel af Byrden; men jeg maa bemærke, at 800 Rbd. aarligt dog ikke kan ansees som en sær Byrde for et Stift, der indbefatter 178 Præsteskald, hvoriblandt adskillige meget gode, og en Deel gode og middelgode. Jeg maa i Forbigaaende bemærke, med Hensyn til hvad den ærede Landstingsmand, der har stillet disse Forslag, har bemærket om, at Aarhus Hjælpeentekasse ikke havde den Forpligtelse, at supplere den ved Deling indskrænkede Entepension til det fulde Beløb, men kun til et vist fast Maximum, at denne Bestemmelse senere, da det befandtes, at Kassen vilde være istand til at paatage sig den fulde Byrde, er bortfaldet ifølge Andragende fra Geistligheden i Aarhus Stift, og det er ved Rescript af 29de Marts 1850 bestemt, at ogsaa i Aalborg Stift skulde Hjælpeentekasserne supplere Entepensionerne til det fulde Beløb, naar de forringedes ved Deling mellem flere Enker.

Efter hvad jeg saaledes her har fremsat, troer jeg, at det Unskellige, som den ærede Landstingsmand har seet i at skaffe Hjælpeentekasserne ved denne Leilighed et Bidrag til at danne et Grundfond af, dog ikke ganske har den Betydning, som han har tillagt det, og jeg troer derfor, at det ikke bør svække det, som jeg i Principet maa ansee for det Rigtige, at ved denne Leilighed, hvor der vinderes en Capital, som de nuværende Præster ikke have frembragt, og som der ikke var gjort Regning paa, denne Capital da virkelig anvendes saaledes, at Enkerne faae et Tillæg til deres Pension, og ikke at Udredelsen af den almindelige Pension bliver gjort Præsterne no-